ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1971

Vyhlásené: 23.08.1971 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

72

VYHLÁŠKA
Ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky

ze dne 3. srpna 1971

o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví České socialistické republiky stanoví v dohodě s ministerstvem školství České socialistické republiky a s ostatními zúčastněnými ústředními orgány podle § 54 odst. 1 a § 58 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu:

ČÁST PRVNÍ
Odborní pracovníci ve zdravotnictví

HLAVA PRVNÍ
Zdravotničtí pracovníci

ODDÍL PRVNÍ
Kategorie a obory zdravotnických pracovníků

§ 1
Lékaři

Lékaři vykonávají činnost vyžadující vysokoškolské lékařské vzdělání, zejména provádějí vyšetřovací výkony, určují diagnózu, stanoví léčebný plán i plán hygienických a protiepidemických opatření, provádějí léčebné výkony, dozírají na vytváření a zabezpečování zdravých životních a pracovních podmínek, provádějí výběr osob, které mají být zařazeny do soustavné dispenzární péče, ukládají izolaci a karanténní opatření, vydávají posudky a předepisují léky.

§ 2
Farmaceuti

(1) Farmaceuti vykonávají činnost vyžadující vysokoškolské farmaceutické vzdělání, zejména vykonávají takovou činnost při přípravě, výrobě, výdeji, distribuci a kontrole léčiv a při speciálních laboratorních pracích.

(2) Farmaceuti v lékárnách zejména přijímají recepty a posuzují je, zda odpovídají příslušným předpisům, připravují léky, vydávají léky po provedení konečné kontroly a kontrolují farmaceutické suroviny pro přípravu léků.

§ 3
Dentisté

Dentisté poskytují ambulantní léčebně preventivní péči o chrup. Přitom jsou oprávněni ošetřovat chrup konzervačně a proteticky, provádět jednoduché extrakce zubů a kořenů a ošetřovat chronické záněty dásní. Zjistí-li, že je třeba lékařského zákroku, jsou povinni předat ošetřovaného k dalšímu odbornému ošetření, popřípadě mu toto ošetření zajistit.

§ 4
Střední zdravotničtí pracovníci

(1) Střední zdravotničtí pracovníci vykonávají odbornou činnost vyžadující úplné střední zdravotnické vzdělání, a to podle povahy vykonávané práce buď samostatně nebo podle pokynů lékaře, farmaceuta, popřípadě jiného vedoucího pracovníka.

(2) Střední zdravotničtí pracovníci vykonávají své povolání v těchto oborech: zdravotní sestra, dětská sestra, ženská sestra, dietní sestra, rehabilitační pracovník, asistent hygienické služby, zdravotní laborant, farmaceutický laborant, radiologický laborant, zubní laborant a oční optik.

§ 5
Nižší zdravotničtí pracovníci

(1) Nižší zdravotničtí pracovníci vykonávají podle pokynů lékaře nebo farmaceuta a pod vedením středních zdravotnických pracovníků odbornou činnost vyžadující střední zdravotnické vzdělání, popřípadě jiné zdravotnické vzdělání.

(2) Nižší zdravotničtí pracovníci vykonávají své povolání v těchto oborech: ošetřovatelka, pěstounka, zubní instrumentářka, masér, dezinfektor, laboratorní pracovník, pitevní laborant-preparátor.

§ 6
Pomocní zdravotničtí pracovníci

(1) Pomocní zdravotničtí pracovníci vykonávají pod vedením výše kvalifikovaných odborných pracovníků odbornou činnost vyžadující krátkodobé zdravotnické vzdělání.

(2) Pomocní zdravotničtí pracovníci vykonávají své povolání v oborech sanitáři a sanitářky pro jednotlivé úseky zdravotnických služeb stanovené ministerstvem zdravotnictví.

§ 7

Náplně činnosti jednotlivých kategorií a oborů zdravotnických pracovníků stanoví zvláštní předpis.

ODDÍL DRUHÝ
Způsobilost k výkonu zdravotnických povolání

§ 8
Způsobilost k výkonu povolání lékaře

(1) Lékaři získávají způsobilost k výkonu povolání ukončením studia a složením předepsaných zkoušek na příslušných lékařských fakultách.

(2) Lékaři-absolventi lékařské fakulty hygienické mají způsobilost k výkonu povolání především v hygieně a epidemiologii a lékaři-absolventi fakulty dětského lékařství a fakulty všeobecného lékařství-dětského směru k výkonu povolání především v péči o děti. Lékaři-absolventi fakulty všeobecného lékařství-stomatologického směru mají způsobilost k výkonu povolání v péči o chrup, dutinu ústní a orgány s ní související.

(3) Organizace může podle kádrové situace výjimečně převést lékaře-absolventy lékařské fakulty hygienické, fakulty dětského lékařství a fakulty všeobecného lékařství-dětského směru k výkonu lékařského povolání v jiném úseku zdravotnických služeb po předchozím vyžádání si závazného stanoviska ministerstva zdravotnictví.

§ 9
Způsobilost k výkonu povolání farmaceuta

Farmaceuti získávají způsobilost k výkonu povolání ukončením studia a složením předepsaných zkoušek na farmaceutické fakultě.

§ 10
Způsobilost k výkonu povolání dentisty

Povolání dentisty mohou vykonávat zdravotničtí pracovníci, kteří získali způsobilost k výkonu tohoto povolání podle dřívějších předpisů. *)

Způsobilost k výkonu povolání středního zdravotnického pracovníka

§ 11

(1) Střední zdravotničtí pracovníci získávají způsobilost k výkonu povolání ukončením studia a složením maturitních zkoušek předepsaných pro jednotlivé obory na střední zdravotnické škole. **)

(2) Povolání zdravotního laboranta jsou oprávněny vykonávat též osoby, které absolvovaly nejméně čtyři semestry studia na lékařské fakultě, a povolání farmaceutického laboranta osoby, které absolvovaly nejméně čtyři semestry studia na farmaceutické fakultě.

§ 12

(1) Střední zdravotničtí pracovníci vykonávají odbornou činnost v oborech, pro které získali způsobilost k výkonu povolání.

(2) Střední zdravotničtí pracovníci oborů zdravotní sestra, dětská sestra a ženská sestra mohou pracovat ve všech těchto oborech bez rozšíření způsobilosti k výkonu povolání v dalším oboru s výjimkou úseků práce stanovených v příloze č. 1. Přitom jsou zdravotní sestry a ženské sestry vykonávající činnost v oboru dětských sester povinny absolvovat kurs psychologie a pedagogiky dítěte.

(3) Střední zdravotničtí pracovníci oborů zdravotní sestra, dětská sestra, ženská sestra, asistent hygienické služby a radiologický laborant mohou pracovat trvale v jiném oboru, než pro který získali způsobilost k výkonu povolání, v úsecích práce stanovených v příloze č. 2, jestliže do dvou let ode dne převedení na takový úsek práce vykonají na střední zdravotnické škole externí zkoušky z předmětů uvedených v této příloze.

§ 13
Způsobilost k výkonu povolání nižšího zdravotnického pracovníka

(1) Nižší zdravotničtí pracovníci získávají způsobilost k výkonu povolání v oboru ošetřovatelka, pěstounka a zubní instrumentářka ukončením studia a složením předepsaných zkoušek na zdravotnické odborné škole. *) V ostatních oborech získávají způsobilost k výkonu povolání absolvováním dlouhodobého kursu podle osnov vydaných ministerstvem zdravotnictví a složením předepsaných zkoušek.

(2) Povolání nižšího zdravotnického pracovníka jsou oprávněny vykonávat též osoby, které absolvovaly část studia na střední zdravotnické škole, a to tři ročníky čtyřletého denního studia nebo pětiletého studia při zaměstnání, dva ročníky čtyřletého studia při zaměstnání nebo tříletého studia při zaměstnání pro absolventy středních škol anebo jeden ročník dvouletého studia pro absolventy středních škol.

§ 14
Způsobilost k výkonu povolání pomocného zdravotnického pracovníka

Pomocní zdravotničtí pracovníci získávají způsobilost k výkonu povolání absolvováním kursu podle osnov vydaných ministerstvem zdravotnictví a složením předepsaných zkoušek.

HLAVA DRUHÁ
Jiní odborní pracovníci ve zdravotnictví

§ 15

Úkoly ve zdravotnictví plní podle zásad účelné dělby práce vedle zdravotnických pracovníků též jiní odborní pracovníci, zejména z oboru pedagogiky, psychologie, přírodních a technických věd.

§ 16

Způsobilost k výkonu povolání získávají jiní odborní pracovníci působící ve zdravotnictví studiem na školách poskytujících vysokoškolské nebo úplné střední odborné vzdělání jiného než zdravotnického směru.

ČÁST DRUHÁ
Další vzdělávání odborných pracovníků ve zdravotnictví

HLAVA PRVNÍ
Společná ustanovení

§ 17

(1) Další vzdělávání odborných pracovníků ve zdravotnictví zahrnuje:

a) nástupní praxi středních zdravotnických pracovníků,

b) specializační průpravu lékařů, farmaceutů a středních zdravotnických pracovníků,

c) další zdokonalování znalostí jak všech zdravotnických pracovníků, tak i jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví.

(2) Základní formou dalšího vzdělávání odborných pracovníků ve zdravotnictví je samostatné studium a získávání znalostí a dovedností pod vedením kvalifikovaného pracovníka.

§ 18

(1) Odborní pracovníci ve zdravotnictví jsou povinni prohlubovat a zdokonalovat své odborné znalosti a zkušenosti po dobu výkonu svého povolání.

(2) Vedoucí pracovníci ve zdravotnictví na všech stupních jsou povinni:

a) zajistit pod vedením zkušeného pracovníka zaškolení odborných pracovníků na pracovišti (oddělení), kontrolovat a hodnotit jeho průběh; zaškolení se provádí zpravidla během prvních tří měsíců po nástupu a jeho součástí je též získání speciálních znalostí z provozu a z bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;

b) vést své spolupracovníky k všestrannému zdokonalování odborných znalostí, k zvyšování ideové a odborné úrovně jejich práce a k dodržování morálky socialistického zdravotníka;

c) řídit další vzdělávání odborných pracovníků ve zdravotnictví a navrhovat je na odpovídající školicí akce organizované Institutem pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů (dále jen "Institut") nebo Ústavem pro další vzdělávání středních zpravotnických pracovníků (dále jen "Ústav"), popřípadě zdravotnickými zařízeními v příslušném kraji.

HLAVA DRUHÁ
Další vzdělávání zdravotnických pracovníků

ODDÍL PRVNÍ
Organizace a řízení

§ 19

(1) Ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem školství řídí další vzdělávání zdravotnických pracovníků a stanoví pro ně hlavní zásady v souladu s rozvojem lékařských, farmaceutických, popřípadě jiných věd a v souladu s potřebami zdravotnických služeb.

(2) Podle zásad stanovených ministerstvem zdravotnictví v dohodě s ministerstvem školství organizují další vzdělávání zdravotnických pracovníků krajské národní výbory, v ústředně řízených zdravotnických organizacích ministerstvo zdravotnictví a v organizacích řízených jinými resorty příslušné ústřední orgány nebo orgány jimi pověřené.

§ 20

Ministerstvo zdravotnictví vykonává svou působnost na úseku dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků za odborné pomoci nebo prostřednictvím Institutu a Ústavu.

§ 21

Institut, Ústav i krajské ústavy národního zdraví vzájemně úzce spolupracují na úseku dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků; spolupracují přitom s příslušnými lékařskými fakultami a farmaceutickou fakultou.

§ 22

Specializační průprava lékařů, farmaceutů a středních zdravotnických pracovníků se koná zpravidla na pracovištích těchto pracovníků, pokud vyhovují požadavkům pro tyto účely. Je-li toho třeba, doplňuje se na zvlášť kvalifikovaných pracovištích vybraných pro tento účel v rámci kraje a školicími akcemi v Institutu nebo Ústavu.

ODDÍL DRUHÝ
Specializační průprava lékařů

§ 23
Obecné ustanovení

(1) Specializační průpravou získává lékař hlubší znalosti k výkonu odborné činnosti, popřípadě k výkonu specializované činnosti vyššího stupně v některém ze stanovených specializačních oborů.

(2) Absolvování specializační průpravy pro specializaci I. stupně je pro lékaře vykonávající činnost v oborech uvedených v § 24 povinné. Zařazování do specializační průpravy pro specializaci vyššího stupně se provádí výběrově na základě komplexního hodnocení lékaře. Přitom se přihlíží především ke společenským potřebám zdravotnictví a ke zvláštním schopnostem a předpokladům uchazečů.

(3) Do specializační průpravy zařazují lékaře krajské národní výbory, lékaře pracující v ústředně řízených zdravotnických organizacích ministerstvo zdravotnictví a lékaře pracující mimo státní zdravotní správu příslušné ústřední orgány, popřípadě orgány jimi pověřené.

§ 24
Specializace I. a II. stupně

interní lékařství

pediatrie

gynekologie a porodnictví

chirurgie

rologie

ortopedie

neurologie

psychiatrie

dermatovenerologie

stomatologie

otorinolaryngologie

oftalmologie

radiodiagnostika

radioterapie

patologická anatomie

lékařská mikrobiologie

hygiena a epidemiologie

anesteziologie a resuscitace

klinická biochemie

§ 25
Nástavbová specializace

Po dosažení specializace I. stupně mohou lékaři získat nástavbovou specializaci v těchto oborech:

Interní lékařství

přenosné nemoci

kardiologie

revmatologie

dorostové lékařství

tělovýchovné lékařství

endokrinologie

gastroenterologie

poruchy látkové přeměny a výživy

hematologie a transfúzní služba

tuberkulóza a respirační nemoci

hygiena práce a nemoci z povolání

fyziatrie, balneologie a léčebná rehabilitace

alergologie

lékařská genetika

nukleární medicina

Pediatrie

přenosné nemoci

dětská kardiologie

dorostové lékařství

tělovýchovné lékařství

endokrinologie

hematologie a transfúzní služba

dětská tuberkulóza a respirační nemoci

alergologie

lékařská genetika

fyziatrie, balneologie a léčebná rehabilitace

dětská neurologie

dětská psychiatrie

hygiena dětí a dorostu

nukleární medicina

Gynekologie a porodnictví

fyziatrie, balneologie a léčebná rehabilitace

Chirurgie

dětská chirurgie

thorakochirurgie

neurochirurgie

ústní, čelistní a obličejová chirurgie

plastická chirurgie

fyziatrie, balneologie a léčebná rehabilitace

nukleární medicina

Ortopedie

fyziatrie, balneologie a léčebná rehabilitace

Neurologie

dětská neurologie

fyziatrie, balneologie a léčebná rehabilitace

Psychiatrie

dětská psychiatrie

fyziatrie, balneologie a léčebná rehabilitace

Stomatologie

ústní, čelistní a obličejová chirurgie

parodontologie

čelistní ortopedie

dětská stomatologie

Otorinolaryngologie

foniatrie

dětská otorinolaryngologie

Radioterapie

nukleární medicina

Patologická anatomie

soudní lékařství

Lékařská mikrobiologie

lékařská virologie

lékařská parazitologie

Hygiena a epidemiologie

hygiena všeobecná a komunální

hygiena práce a nemoci z povolání

hygiena dětí a dorostu

hygiena výživy a předmětů běžného užívání

hygiena záření

epidemiologie

§ 26
Další specializace

Po dosažení specializace I. stupně mohou lékaři získat další specializaci v oborech organizace a řízení zdravotnictví a posudkového lékařství.

§ 27
Příprava obvodních lékařů

(1) Po dosažení specializace I. stupně především v oborech interního lékařství nebo chirurgie mohou lékaři vykonávat funkci obvodních lékařů. Krajské národní výbory pro ně pořádají doplňkové školení podle zásad vydaných Institutem po schválení ministerstvem zdravotnictví.

(2) Doplňkové školení se zakončuje politicko-odborným pohovorem před komisí odborníků. Na základě úspěšně vykonaného pohovoru vydá krajský národní výbor osvědčení o absolvování doplňkového školení.

(3) Lékaři, který ke dni počátku účinnosti této vyhlášky vykonává nejméně čtyři roky funkci obvodního lékaře a podrobí se úspěšně politicko-odbornému pohovoru provedenému ředitelem příslušné nemocnice s poliklinikou, vydá krajský národní výbor o tom osvědčení, které nahradí doplňkové školení.

Délka specializační průpravy a rozsah znalostí

§ 28

(1) Specializační průprava pro specializaci I. stupně trvá tři roky, v oboru urologie čtyři roky. Pro specializaci II. stupně, nástavbovou a další specializaci trvá tři až pět let; její délka je blíže určena ve specializačních náplních.

(2) Do specializační průpravy lze započítat jen dobu výkonu lékařského povolání v pracovním poměru v ČSSR. Ministerstvo zdravotnictví může v jednotlivých případech započítat práci lékaře v zahraničí.

§ 29

Základní rozsah odborných znalostí v jednotlivých specializačních oborech včetně znalostí potřebných z hlediska obrany státu, jakož i rozsah znalostí společensko-vědních a jazykových stanoví specializační náplně, které vydává ministerstvo zdravotnictví.

§ 30
Kvalifikační atestace

(1) Znalosti lékařů získané v průběhu specializační průpravy se ověřují kvalifikační atestací před zkušební komisí Institutu, který určuje místo, termín a způsob kvalifikační atestace.

(2) Lékaře ke kvalifikačním atestacím doporučují krajské národní výbory, lékaře pracující v ústředně řízených zdravotnických organizacích ministerstvo zdravotnictví a lékaře pracující mimo státní zdravotní správu příslušné ústřední orgány, popřípadě orgány jimi pověřené.

(3) Po úspěšně složené kvalifikační atestaci vydává Institut diplom o specializaci.

Získávání specializací ve zvláštních případech

§ 31

Institut

a) výjimečně zařadí lékaře do specializační průpravy pro získání nástavbové nebo další specializace, i když získal specializaci I. stupně v jiném oboru, než u kterého je nástavbová nebo další specializace zavedena;

b) vydá lékaři diplom o specializaci po vykonání kvalifikační atestace pro nástavbovou nebo další specializaci v oborech zavedených touto vyhláškou bez specializační průpravy, aniž získal příslušnou specializaci I. stupně, jestliže ke dni počátku účinnosti vyhlášky úspěšně pracuje v takovém oboru nejméně sedm let;

c) vydá po úspěšně vykonaném politicko-odborném pohovoru diplom o specializaci bez kvalifikační atestace lékaři, který ke dni počátku účinnosti vyhlášky pracuje úspěšně nejméně deset let v oboru, pro nějž je touto vyhláškou zavedena specializace II. stupně, nástavbová specializace nebo další specializace, a vykonává vedoucí funkci.

§ 32

Ministerstvo zdravotnictví může

a) povolit zařazení lékařů do specializační průpravy v oborech, v nichž lze získat nástavbovou specializaci, přímo do specializační průpravy v těchto oborech, pokud v nich trvá nedostatek lékařů; krajské národní výbory zajistí před kvalifikační atestací pro nástavbovou specializaci doplnění znalostí z příslušného oboru specializace I. stupně a vykonání kvalifikační atestace pro tuto specializaci;

b) výjimečně přiznat po úspěšně vykonaném politicko-odborném pohovoru specializaci lékařům ve zvlášť úzkém oboru, i když není uveden ve specializační soustavě stanovené touto vyhláškou;

c) v odůvodněných případech zhodnotit postgraduální vzdělání lékařů získané podle dřívějších předpisů a přiznat na jeho základě specializaci, popřípadě stanovit jiný termín nebo způsob vykonání kvalifikační atestace.

§ 33

Universitním profesorům a docentům, u nichž obor, v němž získali vědecko-pedagogický titul, odpovídá některému oboru, v němž lze získat specializaci II. stupně, nástavbovou nebo další specializaci, náleží specializace v tomto oboru. Diplom o specializaci vydá na základě oznámení o získání titulu Institut.

§ 34
Přerušení činnosti ve specializačním oboru

(1) Jestliže lékař nevykonává po dobu delší než pět let odbornou činnost v oboru, ve kterém získal specializaci, může dále pracovat jako specialista v tomto oboru jen po předchozím doplnění znalostí a jejich ověření kvalifikační atestací.

(2) Doplnění znalostí zajistí krajské národní výbory, u lékařů pracujících v ústředně řízených zdravotnických organizacích ministerstvo zdravotnictví a u lékařů pracujících mimo státní zdravotní správu příslušné ústřední orgány, popřípadě orgány jimi pověřené.

ODDÍL TŘETÍ
Specializační průprava farmaceutů

§ 35
Specializace I. a II. stupně

Farmaceuti mohou získat specializaci I. a II. stupně v těchto oborech:

lékárenství

farmaceutická technologie

farmaceutická analýza

výroba biologických léčiv

§ 36
Nástavbová specializace

Po dosažení specializace I. stupně mohou farmaceuti získat nástavbovou specializaci v těchto oborech:

Lékárenství

farmakodynamika

řízení a ekonomika lékárenské služby

Farmaceutická technologie

biologické kontrolní metody

Farmaceutická analýza

biochemická a toxikologická analýza

biologické kontrolní metody

Výroba biologických léčiv

biologické kontrolní metody

§ 37

Pokud není v tomto oddílu stanoveno jinak, platí o specializační průpravě farmaceutů obdobně ustanovení o specializační průpravě lékařů, zejména ustanovení § 23 a 28 až 34.

ODDÍL ČTVRTÝ
Nástupní praxe a pomaturitní specializační studium středních zdravotnických pracovníků

§ 38

(1) Další vzdělávání středních zdravotnických pracovníků začíná povinnou nástupní praxí, která umožňuje absolventům středních zdravotnických škol prohloubit a upevnit znalosti získané studiem.

(2) Nástupní praxe se koná na pracovištích zdravotnických zařízení, výzkumných ústavů a ústavů sociální péče, která poskytují středním zdravotnickým pracovníkům možnost uplatnění v základní odborné činnosti, pro kterou byli vychováni studiem na střední zdravotnické škole (základní pracoviště). *)

(3) Nástupní praxe trvá šest až dvanáct měsíců. Její délku určí vedoucí pracoviště individuálně, a to podle osobních vlastností, školního prospěchu a výsledků práce absolventa v průběhu šestiměsíční nástupní praxe.

§ 39

(1) Do pomaturitního specializačního studia **) mohou být zařazeni střední zdravotničtí pracovníci, kteří získali způsobilost k výkonu povolání v příslušném oboru a mají tříletou praxi, popřípadě mohou pracovat v jiném oboru nebo úseku práce, než pro který získali tuto způsobilost (§ 12 odst. 2 a 3), a mají tříletou praxi v úseku práce, v němž hodlají získat specializaci.

(2) Střední zdravotnické pracovníky zařazují do pomaturitního specializačního studia krajské národní výbory, střední zdravotnické pracovníky v ústředně řízených zdravotnických organizacích ministerstvo zdravotnictví a střední zdravotnické pracovníky pracující mimo státní zdravotní správu příslušné ústřední, popřípadě orgány jimi pověřené.

§ 40
Specializace středních zdravotnických pracovníků

Střední zdravotničtí pracovníci jednotlivých oborů mohou získat pomaturitním specializačním studiem specializaci v těchto úsecích práce:

Zdravotní sestra

ošetřovatelská péče

instrumentování na operačním sále

psychiatrická péče

anesteziologie, resuscitace a intenzívní terapie

sociální služba

zdravotní výchova obyvatelstva

nukleární medicina

péče o chrup

Dětská sestra

ošetřovatelská péče

instrumentování na operačním sále

dětská psychiatrická péče

anesteziologie, resuscitace a intenzívní terapie

výchovná péče

sociální služba

zdravotní výchova obyvatelstva

péče o chrup

Ženská sestra

ošetřovatelská péče

instrumentování na operačním sále

anesteziologie, resuscitace a intenzívní terapie

sociální služba

zdravotní výchova obyvatelstva

Dietní sestra

zdravotní výchova obyvatelstva

Rehabilitační pracovník

léčebná tělesná výchova

léčba prací

Asistent hygienické služby

hygiena všeobecná a komunální

hygiena práce

hygiena výživy a předmětů běžného užívání

hygiena dětí a dorostu

hygiena záření

epidemiologie

zdravotní výchova obyvatelstva

Zdravotní laborant

biochemie

hematologie a transfúzní služba

vyšetřovací metody v lékařské mikrobiologii

histologie

laboratorní vyšetřovací metody v hygieně

laboratorní vyšetřovací metody v hygieně práce

nukleární medicina

Farmaceutický laborant

lékárenství

farmaceutická analýza

zásobování zdravotnickými potřebami

Radiologický laborant

radiodiagnostika

radioterapie

nukleární medicina

Zubní laborant

čelistní ortopedie

fixní náhrady

snímatelné náhrady

péče o chrup

Oční optik

optometrie

§ 41
Další specializace středních zdravotnických pracovníků

Střední zdravotničtí pracovníci mohou po dosažení specializace podle § 40 získat ještě další specializaci v úseku práce organizace a řízení práce středních zdravotnických pracovníků, a to:

a) zdravotní sestry, dětské sestry a ženské sestry po dosažení specializace v úsecích práce ošetřovatelské péče nebo anesteziologie, resuscitace a intenzívní terapie,

b) zdravotní sestry po dosažení specializace v úseku práce psychiatrické péče,

c) dětské sestry po dosažení specializace v úsecích práce dětské psychiatrické péče nebo výchovné péče,

d) asistenti hygienické služby po dosažení specializace v některém ze stanovených úseků práce,

e) zdravotní sestry, dětské sestry a ženské sestry, které vykonávají odbornou činnost v ústavech sociální péče, po dosažení specializace v úseku práce sociální služby.

Délka pomaturitního specializačního studia a rozsah znalostí

§ 42

(1) Pomaturitní specializační studium středních zdravotnických pracovníků trvá zpravidla dva roky. Jeho délka v jednotlivých úsecích práce je blíže určena ve specializačních náplních.

(2) Do pomaturitního specializačního studia lze započítat jen dobu výkonu povolání středního zdravotnického pracovníka v pracovním poměru, a to v úseku práce odpovídajícím zvolené specializaci.

§ 43

Základní rozsah odborných znalostí v jednotlivých úsecích práce, jakož i znalostí společenskovědních a jazykových stanoví specializační náplně, které vydává ministerstvo zdravotnictví.

§ 44
Specializační zkoušky

(1) Znalosti středních zdravotnických pracovníků získané v průběhu pomaturitního specializačního studia se ověřují zkouškou před zkušební komisí Ústavu.

(2) Střední zdravotnické pracovníky doporučují ke specializačním zkouškám krajské národní výbory, střední zdravotnické pracovníky v ústředně řízených zdravotnických organizacích ministerstvo zdravotnictví a střední zdravotnické pracovníky pracující mimo státní zdravotní správu příslušné ústřední orgány, popřípadě orgány jimi pověřené.

(3) Po úspěšně vykonané specializační zkoušce vydává Ústav osvědčení o specializaci.

Získávání specializací ve zvláštních případech

§ 45

Ústav vydá po úspěšně vykonaném politicko-odborném pohovoru osvědčení

a) středním zdravotnickým pracovníkům starším 45 let o specializaci v některém z nově zavedených úseků práce, jestliže úspěšně pracují v tomto úseku práce po získání způsobilosti k výkonu povolání alespoň deset let, z toho pět let ve vedoucí funkci;

b) učitelům zdravotnických škol starším 45 let, kteří mají způsobilost k výkonu povolání středního zdravotnického pracovníka, o specializaci v některých úsecích práce stanovených touto vyhláškou za předpokladu, že splnili podmínku doplňkového pedagogického studia, *) úspěšně pracují jako učitelé alespoň pět let a mají deset let odborné, popřípadě pedagogické praxe v příslušném úseku práce.

§ 46

Ministerstvo zdravotnictví může

a) výjimečně přiznat po úspěšně vykonaném politicko-odborném pohovoru specializaci středním zdravotnickým pracovníkům pracujícím ve zvlášť úzkém úseku práce, i když není uveden ve specializační soustavě stanovené touto vyhláškou,

b) zhodnotit v odůvodněných případech specializační průpravu, popřípadě odborné vzdělání středních zdravotnických pracovníků získané podle dřívějších předpisů a přiznat jim na jejich základě specializaci, popřípadě stanovit jim jiný termín nebo způsob vykonání závěrečné zkoušky.

ODDÍL PÁTÝ
Jiné formy dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků

§ 47
Seminární školení zdravotnických pracovníků

(1) K průběžnému zvyšování znalostí zdravotnických pracovníků se pravidelně pořádá seminární školení.

(2) Účast zdravotnických pracovníků na seminárním školení je povinná a z hlediska pracovně právního se považuje za překážku v práci z důvodu školení. *)

§ 48
Krátkodobé školicí akce pro zdravotnické pracovníky

(1) Ke zdokonalování znalostí zdravotnických pracovníků se pořádají tématické kursy, školení na školicích místech a jiné školicí akce k jejich seznámení se speciálními a novými metodami práce, s aktuálními úkoly ve zdravotnických službách a k přípravě pro výkon funkcí.

(2) Školicí akce pořádá Institut nebo Ústav, popřípadě krajský ústav národního zdraví zpravidla podle tématických plánů Institutu a Ústavu.

§ 49
Cyklické doškolování zdravotnických pracovníků

(1) K zajištění pravidelného a všestranného doplňování znalostí zdravotnických pracovníků v jednotlivých oborech a úsecích práce se provádí cyklické doškolování.

(2) Pro vybrané zdravotnické pracovníky pořádá kursy cyklického doškolování o nejnovějších poznatcích v jednotlivých oborech Institut a Ústav.

§ 50
Příprava středních zdravotnických pracovníků pro speciální úseky práce a funkce

Pro střední zdravotnické pracovníky pořádá Ústav dlouhodobé školicí akce, jimiž se tito pracovníci připravují pro činnost, popřípadě pro výkon funkcí ve speciálních úsecích práce, zejména v audiologii, elektroencefalografii, elektrokardiografii, v dialyzačních stanicích a ve vyšetřování plicních funkcí. Školicí akce se zakončují zkouškou, o níž vydává Ústav osvědčení.

HLAVA TŘETÍ
Další vzdělávání jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví

§ 51

Jiní odborní pracovníci, kteří vykonávají činnost ve zdravotnictví, jsou povinni kromě soustavného dalšího zvyšování kvalifikace ve svém oboru osvojit si pod vedením a podle pokynů vedoucích pracovníků nezbytné zdravotnické znalosti.

§ 52

(1) Podle potřeby se jiní odborní pracovníci ve zdravotnictví zúčastňují seminárního školení, popřípadě dalších školicích akcí společně se zdravotnickými pracovníky.

(2) Institut nebo Ústav může pro tyto odborné pracovníky pořádat zvláštní školicí akce.

ČÁST TŘETÍ
Přechodná ustanovení

§ 53

(1) Způsobilost k výkonu zdravotnických povolání a specializace zdravotnických pracovníků získané podle dřívějších předpisů v kategoriích a oborech uvedených v této vyhlášce zůstávají nedotčeny.

(2) Lékaři, farmaceuti a střední zdravotničtí pracovníci, kteří jsou zařazeni v den počátku účinnosti této vyhlášky do specializační průpravy (pomaturitního specializačního studia) v oborech, které se touto vyhláškou mění, mohou vykonat kvalifikační atestaci (specializační zkoušku) podle dřívějších předpisů, a to do osmnácti měsíců ode dne počátku účinnosti této vyhlášky.

§ 54

(1) Způsobilost k výkonu povolání farmaceutického laboranta (radiologického laboranta) mají pracovníci, kteří získali podle dřívějších předpisů způsobilost k výkonu povolání lékárenského laboranta (rentgenového laboranta).

(2) Způsobilost k výkonu povolání zdravotní sestry podle této vyhlášky mají také pracovníci, kteří získali způsobilost k výkonu povolání zubní sestry.

§ 55

Způsobilost k výkonu povolání nižšího zdravotnického pracovníka podle této vyhlášky mají také

a) pěstounky, zubní instrumentářky, maséři a desinfektoři, kteří absolvovali podle dřívějších předpisů školení nižších zdravotnických pracovníků,

b) pracovníci, kteří vykonávali činnost pomocných středních zdravotnických pracovníků podle dřívějších předpisů.

§ 56

(1) Lékaři, kteří získali podle dřívějších předpisů specializaci I. stupně v oboru hygieny nebo v oboru epidemiologie, mají specializaci I. stupně v oboru hygieny a epidemiologie.

(2) Lékaři, kteří získali podle dřívějších předpisů specializaci II. stupně v oboru hygieny, mají nástavbovou specializaci v oboru hygieny všeobecné a komunální nebo specializaci II. stupně v oboru hygieny a epidemiologie.

(3) Lékaři, kteří získali podle dřívějších předpisů specializaci II. stupně v oboru epidemiologie, mají nástavbovou specializaci v oboru epidemiologie nebo specializaci II. stupně v oboru hygieny a epidemiologie.

(4) Lékaři, kteří získali podle dřívějších předpisů specializaci v oboru mikrobiologie, mají specializaci v oboru lékařské mikrobiologie.

(5) Lékaři, kteří získali podle dřívějších předpisů specializaci v oboru sociálního lékařství, mají specializaci v oboru organizace a řízení zdravotnictví.

(6) Lékaři, kteří mají podle dřívějších předpisů nástavbovou specializaci v oboru fyziatrie-balneologie, mohou získat nástavbovou specializaci v oboru fyziatrie, balneologie a léčebné rehabilitace po doplňkovém školení zakončeném politicko-odborným pohovorem.

(7) Diplom o specializaci podle odstavců 2 a 3 vydá Institut na žádost lékaře a po vyjádření krajského národního výboru.

§ 57

(1) Farmaceuti, kteří získali podle dřívějších předpisů specializaci v oboru ústavního lékárenství, mají specializaci v oboru lékárenství.

(2) Farmaceuti, kteří získali podle dřívějších předpisů nástavbovou specializaci v oboru technologie biologických léčiv, mají specializaci I. stupně v oboru výroby biologických léčiv.

(3) Farmaceuti, kteří získali podle dřívějších předpisů specializaci v oboru farmakognosie, mají specializaci I. stupně v oboru farmaceutické analýzy, jestliže pracují ve Státním ústavu pro kontrolu léčiv, nebo specializaci I. stupně v oboru farmaceutické technologie, jestliže pracují ve zdravotnické výrobě.

(4) Farmaceuti, kteří získali podle dřívějších předpisů specializaci v oboru ústavního lékárenství a zastávají funkci vedoucího lékárenského oddělení krajského ústavu národního zdraví nebo okresního lékárníka, mají nástavbovou specializaci v oboru řízení a ekonomiky lékárenské služby.

§ 58

(1) Střední zdravotničtí pracovníci, kteří získali podle dřívějších předpisů specializaci v úseku práce rentgenové diagnostiky, mají specializaci v úseku práce radiodiagnostiky.

(2) Farmaceutičtí laboranti, kteří absolvovali podle dřívějších předpisů kvalifikační kursy v Ústavu, mají specializaci v úseku práce lékárenství, jestliže absolvovali kurs technologie léčiv, v úseku práce farmaceutické analýzy, jestliže absolvovali kurs pro kontrolu léčiv, a v úseku práce zásobování zdravotnickým materiálem, jestliže absolvovali kurs zásobování zdravotnickým materiálem.

(3) Zdravotní laboranti, kteří získali podle dřívějších předpisů specializaci v úseku práce mikrobiologie a virologie, mají specializaci v úseku práce vyšetřovacích metod v lékařské mikrobiologii.

(4) Zdravotní laboranti, kteří získali podle dřívějších předpisů specializaci v úseku práce hygienických vyšetřovacích metod, mají specializaci v úseku práce laboratorních vyšetřovacích metod v hygieně a v úseku práce laboratorních vyšetřovacích metod v hygieně práce.

(5) Zdravotní sestry, dětské sestry a ženské sestry, které absolvovaly podle dřívějších předpisů v Ústavu dvouletou přípravu pro vedoucí funkce, mají specializaci v úseku práce organizace a řízení práce středních zdravotnických pracovníků.

(6) Střední zdravotničtí pracovníci, kteří absolvovali vysokoškolské studium psychologie-péče o nemocné, mají specializaci v úseku práce organizace a řízení práce středních zdravotnických pracovníků.

ČÁST ČTVRTÁ
Závěrečná ustanovení

§ 59

(1) Tato vyhláška se vztahuje i na zdravotnické pracovníky vykonávající zdravotnické povolání mimo zdravotnická zařízení a orgány řízené a spravované národními výbory a ministerstvem zdravotnictví s výjimkou dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků teoretických oborů a lékařů-učitelů na vysokých školách.

(2) Zvláštní předpisy stanoví, které orgány plní v jiných odvětvích úkoly, jež podle této vyhlášky příslušejí ministerstvu zdravotnictví a národním výborům.

(3) Pro zdravotnické služby v oboru ozbrojených sil a bezpečnostních sborů platí tato vyhláška, pokud příslušní ministři nestanoví jinak.

§ 60

Zrušují se:

1. vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 44/1966 Sb., o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví, ve znění vyhlášky č. 90/1967 Sb. a vyhlášky č. 80/1969 Sb.,
2. směrnice č. 1/1968 Věst. MZ, o podmínkách pro rozšíření způsobilosti středních zdravotnických pracovníků k výkonu povolání v dalším oboru a jejich dalším vzdělávání.

§ 61

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září 1971.

První náměstek ministra: Dr. Štípal v. r.

Příloha č. 1

Úseky práce, na nichž nemohou pracovat střední zdravotničtí pracovníci oborů zdravotní sestra, dětská sestra a ženská sestra bez rozšíření způsobilosti k výkonu povolání v dalším oboru (§ 12 odst. 2):

a) Na porodním sále a pracovištích intenzívní péče ženských oddělení nemocnice s poliklinikou nemohou pracovat zdravotní sestry a dětské sestry;
b) na pracovištích, na nichž se poskytuje péče o nedonošené děti, novorozence a kojence, a na pracovištích intenzívní péče dětských oddělení nemocnice s poliklinikou nemohou pracovat zdravotní sestry a ženské sestry;
c) na pracovištích intenzívní péče ostatních oddělení nemocnice s poliklinikou nemohou pracovat dětské sestry a ženské sestry.

Příloha č. 2

Úseky práce, v nichž mohou pracovat střední zdravotničtí pracovníci, jestliže do dvou let ode dne převedení na takový úsek práce vykonají na střední zdravotnické škole zkoušky z uvedených předmětů (§ 12 odst. 3):

Z oboru:	Do oboru:	Na úseku práce:	Externí zkoušky z předmětů:
Zdravotní sestra	rehabilitační pracovník	úsek fyzikální terapie rehabilitačního oddělení nemocnice s poliklinikou (dále jen NsP) a odborných léčebných ústavů	fyzikální terapie
	asistent hygienické služby	odd. protiepidemická hygienických stanic (dále jen HS)	epidemiologie právní nauky
		odd. hygieny práce HS	hygiena práce právní nauky
		odd. hygieny výživy a předmětů běžného užívání	hygiena výživy právní nauky
		odd. hygieny dětí a dorostu HS	hygiena dětí a dorostu právní nauky
	radiologický laborant	všechna rtg odd. NsP po zaškolení v odborném minimu	radiologická fyzika radiodiagnostické vyšetřovací metody
Dětská sestra	rehabilitační pracovník	úsek fyzikální terapie rehabilitačního odd. NsP a odborných léčebných ústavů	fyzikální terapie
	asistent hygienické služby	odd. protiepidemická HS	epidemiologie právní nauky
		odd. hygieny výživy a předmětů běžného užívání HS	hygiena výživy právní nauky
		odd. hygieny dětí a dorostu HS	hygiena dětí a dorostu právní nauky
Ženská sestra	rehabilitační pracovník	úsek fyzikální terapie rehabilitačního oddělení NsP a odborných léčebných ústavů	fyzikální terapie
Dietní sestra	asistent hygienické služby	odd. hygieny výživy a předmětů běžného užívání HS	hygiena výživy právní nauky
Asistent hygienické služby	zdravotní laborant	laboratoře HS	mikrobiologie
Radiologický laborant	zdravotní sestra	všechna odborná poliklinická pracoviště	choroby vnitřní péče o nemocné
	asistent hygienické služby	radiační hygieny HS	hygiena práce právní nauky

*) Vládní nařízení č. 25/1951 Sb., o dentistech, vyhláška č. 44/1966 Sb., o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví, ve znění vyhlášky č. 90/1967 Sb.

**) Střední zdravotnická škola je střední odbornou školou ve smyslu ustanovení § 11 školského zákona č. 186/1960 Sb.

*) Zdravotnická odborná škola je odbornou školou ve smyslu ustanovení § 10 školského zákona č. 186/1960 Sb.

*) § 5 odst. 2 vládního nařízení č. 38/1967 Sb., o umísťování absolventů vysokých škol, konzervatoří, středních odborných a odborných škol.

**) Pomaturitní specializační studium středních zdravotnických pracovníků je pomaturitním studiem podle směrnic č. 87/1965 Věst. MŠK.

*) Směrnice č. 7/1967 Věst. MŠKI.

*) § 126 zákoníku práce č. 65/1965 Sb. ve znění zákona č. 153/1969 Sb. (úplné znění č. 42/1970 Sb.).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.